

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Петѣкъ. Цѣна-та за едикъ годикъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвѣрти отъ бѣло меджидіе. Спомоществованія-та трѣбва всякого да сж прѣдплатены и да ся испращатъ на Редакторъ-та у Американъ Ханъ въ Цариградъ.

Година 1.

ЦАРИГРАДЪ, ПЕТЪКЪ, ІАНУАРИЙ 2, 1876.

Брой 1.

ИЗВѢСТІЕ.

Споредъ объявленіе-то ни, което дадохмы прѣди единъ мѣсець, ний по-чувуваме съ настоящій брой редовно да издаваме Седмичнѣ-тъ Зорницѣ. Ний много ся насърдихмы отъ пріятельскы-тъ поздравленія, които посрѣщихъ-тъ ни, и изразяваме сърдечнѣ-тъ си признательность на всички, които сж ся старали да умножатъ спомоществователи-тъ му.

Ний ся считамы за честиты като можемъ да извѣстимъ на читатели-тъ си че Г-да Андрей С. Цановъ и Петръ Х. Димитровъ сж станѣли наши струдници въ това ни предпріятіе.

Мѣсечна-та Зорница ще слѣдува да е едно періодическо списаніе назвачено особно за млади-тъ, и ний ся надѣваме че родители-тъ изъ Българіѣ ще ѣхъ прѣиматъ за въ ползѣ на чадата си. Цѣна-та ѣ за едикъ годикъ е само петь гроша чисти пары.

Седмична-та Зорница, която ще излиза всякой Петѣкъ, ще е особно за възрастны-тъ. Тя ще е домашенъ, вѣстникъ, и ще съдържавъ поучителны и любопытны свѣдѣнія отъ всѣкой видъ.

Една страница на всякой брой ще ся пълни съ политическы новины. Ний ще даваме разны свѣдѣнія за напредѣжъ-тъ въ искусства-та и науки-тъ. Ний обаче не щемъ да ся ограничаваме само съ настоящы събитія, но ще вмѣстяваме членове за знамениты лица, за любопытны събитія и за забѣлжителны открытія и изобрѣженія и на минѣлы-тъ вѣкове.

Ний смы пріели отъ Но-Йоркъ нѣколко стотины картины, които сж назначены да изсяняватъ слово-то Божіе. Тѣзи картины прѣдставятъ най-любопытны-тъ мѣста, които ся спомѣнуватъ въ Библиѣ-тъ, древны оржія и музыкалы оржія, и много отъ новы-тъ открытія въ Египетъ и Нивейѣ. Ний ще вмѣстяваме по едикъ ни двѣ отъ тѣзи картины въ всякой брой на Зорницѣ-тъ, заедно съ потрѣбы-тъ разясненія.

Ний ще съдѣйствуваме, соредъ силы-тъ си, съ всички-тъ спиянія които ся стараѣтъ да покажатъ че народно просвѣщеніе е потрѣбно за народно благоденствіе, че чиста нравственность е сама-та здрава и вѣрна основа за лично и народно благополучіе, и че Господъ Исусъ Христосъ е Великий Искупитель на всички, които уповають на него.

Цѣна-та на този листъ ще е едно бѣло меджидіе и половина.

Освѣтъ особы-тъ ни насюители, всякой, който и да ни събере испратити десеть или повече спомоществованія, които да ся пращатъ на едно лице, има право да задѣжа десеть на стотѣхъ за трудъ-тъ си.

Въ всякой случай спомоществованія-та трѣбва да сж прѣдплатены. Ний просимъ извиненіе отъ читатели-тъ си, за дѣто имъ казвамы, че това правило ще ся държи строго, и че не ще да има никаквы исключенія.

Ний не можемъ да проводимъ повече отъ нѣрвы-тъ два броя на вѣстникъ-тъ на никого другыго освѣтъ на онѣзи, отъ които смы пріели спомоществованія-та, нито можемъ да проводимъ нѣкому повече броеве отъ за колкото той е внесълъ спомоществованія-та.

Спомоществованія-та трѣбва да ся испращатъ до Редакторъ-тъ на Зорницѣ у Американъ Ханъ въ Цариградъ; тѣ може да ся испращатъ въ групъ, въ полицѣ или въ пощенскы тимбри (пулове), Турскы, Пѣмскы, Пруссскы, Русскы или Францускы.

Ний показваме всички, които одобряватъ това ни предпріятіе, да слѣдватъ да съдѣйствуватъ за распространеніе-то на Зорницѣ, и да ни испращатъ спомоществованія-та колкото е възможно по-скоро.

Ний молимъ настоятели-тъ си, когато ни пращатъ порѣчки за вѣстникъ-тъ, да ни явятъ да ли сж пріели първы-тъ или вторы-тъ брой.

Редакторъ-тъ.

Въ листъ-тъ, кой-то обнародвахмы прѣди единъ мѣсець, ний вмѣстихмы първы-тъ членове за *Начало-то на Христіанство-то* и за *Размышленія-та на М. Гизо върху Христіанство-то*. Понеже тѣзи два реда членове ся относятъ на сѣщій прѣдмѣтъ, ний нѣма да ги обнародваме съврѣменно, но ще обнародваме първо членове-тъ за Начало-то на Христіанство-то, и послѣ Размышленія-та на М. Гизо върху Христіанство-то. Ний прѣпечатаваме първы-тъ членъ за Начало-то на Христіанство-то въ този брой за да можѣтъ читатели-тъ да иматъ всичкы-тъ членове за този прѣдмѣтъ.

НАЧАЛО-ТО НА ХРИСТІАНСТВО-ТО.

I.

Едикъ Важенъ Исторический Вопросъ.

Прѣди 18 вѣка Кесари-тъ бѣхъ распространени завоеванія-та си надъ образованный-тъ свѣтъ, и велика-та Римска Имперія бѣ достигнѣла до пай-высока-тъ степенъ на силѣ-тъ си. Вѣкъ-тъ, за който говоримъ, бѣ забѣлжителенъ за умственнѣ-тъ си дѣятельность. Той бѣ наистинѣ златный-тъ вѣкъ на Римскѣ-тъ писменность; обаче той бѣ и единъ вѣкъ на нравственно отпаданіе. Това ся потвърдава и отъ собствены-тъ му списатели и отъ нынѣшны-тъ историци. Ренаъ казва: «Лудость-та и жестокость-та упра-

влявахъ часть-тъ и направихъ Римъ единый истинский адъ.»

Въ този вѣкъ ся роди въ едно незначительно село на имперіѣ-тъ едно отроче, което ся наименова Исусъ. Като достигнѣ на 30 годишнѣ възраст, той начѣ да посѣщава села-та на отечество-то си и да поучава народъ-тъ. Той говори странны думы за себе си и за дѣла-та си. Нѣкои си го слушахъ съ радость; нѣкои си ся ругаихъ съ него, а другы го прѣслѣдвахъ до смъртъ.

Какво произлѣзе отъ този человекъ на когото начало-то бѣ толкова скромно, вѣликашны-тъ обстоятелства толкова неблагопріятны и животъ-тъ му толкова краткъ? Какво впечатленіе направи този смиренъ человекъ на онѣзи великы имперіѣ, на коѣто слава-та испълни свѣтъ-тъ? Какво вліяніе направи той върху онѣзи силѣ, на коѣто цѣлый-тъ свѣтъ не е можалъ да противостои? Нека безпристрастна-та исторія да отговори на тѣзи питання. Гизо, единъ знаменитъ французскый историкъ, доказва че Евангеліе-то на Исуса Христа «е завладѣло Гръціѣ, Римъ и варварскѣ Европѣ.» Христіанство-то спрѣ онзи ужасенъ потокъ на пороцы-тъ, който бѣ притиснѣлъ тогава цивилизаціѣ-тъ. То извади свѣтъ-тъ отъ едно безчестіе, за което е срамотно да ся говори въ днешно врѣме. Даже онѣзи, които отричатъ божество-то на Исуса Христа, прѣиматъ че негово-то дохожданіе е было най-значительно-то събитіе въ цѣлѣ-тъ исторіѣ на минѣло-то; и че то повече отъ всяко друго нѣщо е имало вліяніе върху свѣтъ-тъ.

Осемнадесятъ вѣка сж ся изминѣли откако Исусъ е живѣлъ и умрѣлъ. Каквы чудны промѣненія сж станѣли отъ тогава насамъ. Прочуты-тъ школы на Гръцкѣ-тъ философіѣ отколы ся сж затворили, и слава-та на Римскѣ-тъ имперіѣ отдавна е исчезнѣла. Христіанство-то обаче е продължавало да сжществувать прѣзъ вѣщны-тъ тѣзи 18 вѣка. Измежду безчисленны-тъ промѣненія на минѣло-то, само то не ся е измѣнявало. Посредъ развалины-тъ на минѣлы-тъ учрежденія, то само стои твердо върху едно непоколебимо основаніе. То е было свързано съ начало-то и порастаніе-то на великы-тъ царства, които сега управляватъ свѣтъ-тъ; и до такава степенъ то е повліяло обычаи-тъ, законы-тъ и учрежденія-та на образованный-тъ свѣтъ, щото мнозина доказватъ че сегашно-то образование е плодъ на христіанство-то. Хюмъ, единый англійскый историкъ, ако и да бѣше невѣрникъ, принуденъ бѣ да припознае че Англія е длѣжна за свободѣ-тъ си на онѣзи, на които характеръ-тъ бѣ образуванъ отъ Евангеліе-то Христово. Макали, другъ единый историкъ, като говоряше за срѣдны-тъ вѣкове, уподобява Церквѣ-тъ Христовѣ

на единый ковчегъ, който е плувалъ самъ посрѣдъ мракъ-тъ и бурѣ-тъ надъ потопъ-тъ, и е носялъ въ себе си сѣмена-та, отъ които една по слава цивилизаціѣ трѣбваше да изникне. Банкрофтъ, единый отъ пай-знамениты-тъ американскы историци, доказва ясно до каква степенъ Америка е длѣжна на Евангеліе-то за свои-тъ народны учрежденія. Сжщо-то е истинно и за другы-тъ образованы народы въ свѣта. Начало-то на христіанство-то е слѣдовательно единый много важенъ прѣдмѣтъ за онѣзи, които издырватъ силы-тъ подъ вліяніе-то на които нынѣшната цивилизаціѣ ся е образувала. Всякой разсѣждителенъ историкъ непрѣменно трѣбва да разгледа въпросъ-тъ: *Кой бѣ Исусъ Христосъ?* И всякой който го издырва добръ, ще ся убѣди че ако той бѣ онова което объяви самъ си да е—Сынъ Божій, то негово-то чудесно вліяніе въ минѣло-то не е вече чудно нѣщо. Тогава всичко е ясно; но ако на противъ ний отречемъ че той бѣ онова, което провъзгласи себе си да е, то исторія-та на образованный-тъ свѣтъ прѣзъ минѣлы-тъ 18 вѣка остава една гатанка, който никой не е можалъ да рѣши.

НАЙ-ВЫСША-ТА ЦИВИЛИЗАЦИЯ.

Нѣма дума която да е по-общеупотрѣбительна днесъ, отъ колкото дума-та *цивилизация*. Тя си е проправила пѣтъ въ всички-тъ Европейскы языцы и даже въ Источны-тъ. Но какво значи тя? Ако потърсимъ происхожденіе-то ѣ, ний ще намѣримъ че тя произлази отъ Латинскѣ-тъ думѣ *civilis* или *civis*, които значи *гражданинъ*, и може бы *обхождатъ ся като граждани*. Ако разгнемъ Словарѣ-тъ, ний ще видимъ че цивилизаціѣ значи *образование, просвѣщеніе, истинность, образованность*, но нито Словаръ, нито происхожденіе отговаря на нашый-тъ въпросъ. Источни-тъ народи даватъ различно значеніе на тѣзи думѣ. Едини ще ви кажѣтъ че тя значи «всеобщо образование»; другы — «всеобщо богатство и роскошь»; а трети че тя е израженіе-то на вѣщко онова което Франція означава съ три-тъ очарователны думы «Свобода! Равенство! Братство!»

На кжсо, всяко нѣщо косто е познато или ся мысли за желателно въ пай-напредѣжлы-тъ страны на Европѣ, ся заключава тука подъ думѣ-тъ цивилизаціѣ. Никакво особенно опрѣдѣленіе не може да ся даде вече на думѣ-тъ както ся употрѣблява на Истокъ. Западни-тъ народи ѣхъ употрѣбляватъ почти толкова неопрѣдѣленно. За тѣхъ тя значи въобще всичко, косто е желателно въ нынѣшно-то общество. Нѣ-

кой път тя ся употребява да заключава и много нѣщо което е припознато за нежелателно. Отъ това излиза дѣто нѣкои писатели сѣ разисквали въпросъ-тъ да ли цивилизация-та е едно благословеніе или едно проклятіе за човѣческо-то общество.

Онѣзи които сѣ учили този прѣдметъ въобще ся съгласяватъ, че най-высшата цивилизация трѣба да ся търси въ пълно-то и въ хармоническо-то развитіе на човѣчество-то въ частното лице и въ общество-то. Всичко което клони прямо къмъ тѣзи цѣль може прилично да ся счита като да принадлежи на нѣнѣшия-тъ цивилизаціи. Исторія-та на цивилизаціи-тъ, прочее, е исторія-та на напѣдѣкъ-тъ на човѣческій-тъ родъ къмъ осмѣщение-то на този идеалъ. Напѣдѣкъ-тъ къмъ него е былъ страненъ, медленъ и непостояненъ, защото човѣци-тъ не сѣ имали ясно понятіе за идеалъ-тъ прѣдъ себе си. Ако той трѣба да бѣде по-непоколебимъ и по-бѣръвъ въ бѣдущее, то нужно е да ся проумѣе по-добрѣ отколко-то до сега истинско-то естество на цѣль-тъ, която трѣба да ся постигне.

Задача-та, която ся заключава въ дадено-то по-горѣ опрѣдѣленіе на най-высшѣ-тъ цивилизаціи, е една задача, която трѣба да ся рѣши не чрѣзъ Словари или чрѣзъ употребленіе, но чрѣзъ изучаваніе-то на самага човѣка. Тогава какво нѣщо е човѣкъ? Каквы сѣ неговы-тъ способности? Какво е негово-то положеніе въ свѣта? Какво е нужно за едно хармоническо развитіе на човѣчество-то за да ся постигне най-высшѣ-та цивилизація? — Философи-тъ ни казватъ че човѣкъ е едно разумно, религіозно и общежително (соціално) *животно*. Вѣроятно никой не бы оспорилъ фактъ-тъ, че тѣзи сѣ главны-тъ и сжщественны-тъ му свойства. Съ други думы, човѣкъ има физическо, умственно, нравственно и общежително естество. Тѣзи сѣ толкова отличны едни отъ други, щото тѣ приемятъ единъ отдѣлъ и независимъ образованность; и при това толкова съединены, щото *никогѣ* отъ тѣхъ не може да ся прѣнебрегне или неправилно да ся развѣе безъ вредъ на другы-тъ. Въ тѣхно-то пълно и хармоническо развитіе, трѣба да ся осмѣстятъ най-высокій-тъ идеалъ на човѣчество-то.

Послѣ ще пристѣпимъ да разгледамы отдѣлно физическо-то, умственно-то, нравственно-то и общежително-то естество на човѣка.

Споредъ Лондонскій Таймсъ Русското правителство е пратило на заточеніе въ Сибирь 17,000 души само отъ Май до Октомврий (1875), т. е. въ разстояніе на петъ мѣсяцы.

Въ градъ Новый-Йоркъ има 200 дружества които ся грижатъ за добро-то на сиромаси-тъ. Тѣзи дружества, заедно съ градско-то управленіе, иждивяватъ всякъ годнижъ по 7,000,000 доллари (около 140,000,000 гроша) за благодѣтельны дѣла.

Русско-то правителство е зело новы мѣрки противъ възрождаваніе-то на Поляци-тъ. То е издало единъ указъ, съ който принуждава всички-тъ Поляци, които притяжаватъ земѣ въ Русскѣ Поляшѣ, да продадѣтъ земы-тъ си на Русси-тъ, които до сега сѣ работили Поляшкы чифлици на висполицѣ.

Единъ отъ крилати-тъ и човѣкоглавы-тъ бикове, които сѣ были открыти въ Ниневіи.

НИНЕВІЯ.

Мнозина отъ читатели-тъ ни знайтъ че прѣзъ прѣмѣнли-тъ нѣколко години, учени мѣжѣ сѣ издирвали развалины-тъ на Ниневіи и на нѣкои други древны градове, и че тѣ сѣ открили много любопытны старини. Ный ще вмѣстимъ въ *Зорницѣ* нѣколко картины, които прѣдставляватъ нѣкои отъ тѣзи открытія. Но за да можѣтъ всички-тъ ни читатели да разбираѣтъ по-добрѣ тѣзи картины, ный ще дадемъ въ този брой нѣколко изложенія за стары-тъ градъ Ниневіи, и въ идущи-тъ два-три броеве ще поговоримъ за развалины-тъ му.

Ниневія е была столица-та на древното Ассирійско Царство. Види ся че името на градъ-тъ е произведено отъ името на единъ Ассирійскій богъ — *Килъ*. Споредъ както ся тѣкуватъ Ассирійскы-тъ надписи, Ниневія ся наричаше и градъ-тъ на *Белъ*.

Тя е основана на источный брѣгъ на рѣкѣ Тигръ, почти срѣщу днешный Мосулъ. Библия-та пѣрвъ пѣтъ споменува за този градъ, когато говори за пѣрво-то разсѣяніе на човѣческій родъ (Бытіе 10; 11). Ниневія бѣше единъ отъ четыри-тъ градове, които Нимродъ основа, и за това по нѣкога Юден-тъ наричахъ Ассиріи и *Нимродова земля*.

Почти за 1500 години слѣдъ като тя ся спомѣнѣ въ Бытіе-то, нищо вече не ся говори за неѣ. Прѣзъ това врѣме Ниневія бѣ станѣла голѣмъ, силенъ и прочутъ градъ и Господарка на источны-тъ държавы.

Разны прѣданія за несравнимъ-тъ ѣ величїи сѣ были познати не само на Арабскы-тъ землеописатели, но и на Гръцкы и Римскы писатели. Но по-неже градъ-тъ быде съсипанъ прѣди врѣме-то на достовѣрны-тъ исторіи, то не можѣтъ да ся приемятъ всички-тъ тѣзи прѣданія за истинны. Діодоръ Секюлъ казва, че градъ-тъ е былъ единъ четвероугленникъ, 150 стадїи дългъ и 90 стадїи широкъ, т. е. окръжность-та му е была 480 стадїи или 60 англ. мили. Той бѣше ограденъ съ единъ зидъ около 45 лактіе высокъ, и толкозъ широкъ, щото три кола можѣхъ свободно да вървятъ по него на успоредъ. Тѣзи зидове, казва той, ся пахѣхъ отъ 1500 стѣлпове или стражарицы, отъ които всяка една бѣше около 100 лактіе высока.

Споредъ Страбо, Ниневія бѣше по-голѣма отъ Вавилонъ, който имаше

385 стадїи окръжность. Достоѣбѣлжително е това, че описанія-та на тѣзи писатели ся съгласяватъ съ описанія-та, които ся намѣрватъ за този градъ въ книгѣ-тъ на Пророка Іона.

Въ градъ-тъ имаше много добитчи, градины и дървета. Търговци-тъ му бѣхъ ся умножили като звѣзды-тъ; князове-тъ му и войводы-тъ му бѣхъ като скакалци-тъ. Жители-тъ му бѣхъ богаты, военнлюбивы и въ нѣкои отношенія доста образованы. Но като ся увеличи богатство-то му, градъ-тъ ся прѣдаде на роскошество (както много други градове сѣ стрували въ подобны обстоятелства), и станѣ толкозъ развратенъ, щото Господъ прати пророкъ Іона да проповѣда на жители-тъ му за скоро-то имъ погубленіе. Това быде около 800 год. прѣди Христа. Но тѣ ся покаяхъ отъ Іоновѣ-тъ проповѣдъ и за това разореніе-то на градъ-тъ ся отложи. Около 750 год. прѣди Христа градъ-тъ ся прѣзе отъ Мидины-тъ, и подиръ около 150 год. той пакъ ся прѣзе и, прѣдсказаніи-та на пророкъ Наума и пророкъ Софонїа (2; 13) за разрушеніе-то му точно ся исполнихъ. Градъ-тъ ся съсипа, памятници-тъ му ся развалихъ и жители-тъ му ся распрѣнѣхъ или ся заведохъ въ робство, и той запустѣ. Този градъ никогѣ вече не ся въздигнѣ и, тѣй да кажемъ, исчезнѣ изъ исторіи-тъ. Въ по-новы-тъ отъ древны-тъ Персїйскы надписи нищо не ся споменува за Ниневіи. Иродотъ говори за Тигръ, като рѣкѣ-тъ на коѣто Ниневія едно врѣме е стояла. Той когато пѣтуваше къмъ Вавилонъ, ако и да миѣхъ покрай мѣсто-то дѣто е была положена Ниневія прѣди около 200 години, то той не споменува нищо думѣ за неѣ въ писанія-та си. Ксенофонъ, който 401 год. прѣди Христа ся установи близу при древны-тъ Ниневіи, ся види даже като да бѣ забравилъ и името ѣ, защото като споменува за развалины-тъ ѣ, той ги нарича съ друго име. И така тѣзи язычески писатели подтвърдяватъ исполненіе-то на пророчества-та произнесены отъ пророцы-тъ Наумъ и Софонїа. «Този е веселищїи ся градъ, живѣющїи безгрыжнѣ, който говорѣше въ сѣрдце-то си: Азъ съмъ и нѣма другъ освѣтъ мене. Какъ станѣ пустъ, виталища на звѣрове! Всякой що заминува покрай него ще позвизди, и помахъ съ рѣкѣ-тъ си» Софонїа 2; 15.

АРТЕЗИАНСКЫ КЛАДЕНЦИ.

Артезианскы кладенци сѣ тѣсны дупкы провѣртены въ земѣ-тъ съ свредли; тѣ въобще сѣ много дълбокы и вода-та имъ ся вскачва до лице-то на земѣ-тъ, а по нѣкога и по-нагорѣ. Такыва кладенци ся наричатъ Артезианскы отъ думѣ-тъ *Артуа*, една областъ въ Франціи, дѣто тѣ сѣ употреблявали за много врѣме.

Види ся че древни-тъ народи сѣ правили такыва кладенцы, защото тѣхны-тъ писатели споменуваѣтъ по нѣкога за тѣхъ. Кытайци-тъ ги правяхъ още отъ старо врѣме.

Вода-та, която тече изъ тѣзи кладенцы, трѣба да дохожда отъ по-высокы мѣста, и да протича прѣзъ разны слоеве отъ скалы дѣто стигне нѣкое мѣсто, дѣто ся спира теченіе-то ѣ. Налѣганіе-то на водѣ-тъ отъ горѣ испѣжда водѣ-тъ прѣзъ тѣзи провѣртены дупкы. Такыва кладенцы въобще ся правятъ на мѣста по-нискы отъ окръжающы-тъ ги страны, ако и по нѣкога высокы-тъ мѣста може да сѣ нѣколко мили далечъ отъ тѣхъ. Тѣ ся употребляватъ за много работы. Въ Франціи по нѣкога толкозъ вода ся придобива отъ такыва кладенцы, щото тя може да кара воденицы и фабрики. Тѣ сѣ толкозъ дълбокы, и подземны-тъ водовѣстнища сѣ толкозъ голѣмы, щото вода-та постоянно тече и не присѣхнува даже и когато има голѣма суша. Вода-та на тѣзи кладенцы е много по-топла отъ онѣзи, която ся намира по повърхность-тъ на земѣ-тъ.

Около Лондонъ и Парисъ мѣста-та сѣ добры за Артезианскы кладенцы, и тамъ повѣсто сѣ ся провѣрѣва.

Единъ отъ най-прочуты-тъ отъ тѣзи кладенцы е Гренелскій, който е близу при Парисъ. Този кладенецъ почнѣ да ся пробива на 1833. Онѣзи, които прѣдприехъ това дѣло, ся надѣвахъ да намѣрятъ водѣ на 1200 или 1300 крака дълбочинѣ. Тѣ починахъ да пробиваѣтъ съ единъ свредель който бѣше около единъ кракъ широкъ. Слѣдъ като провѣрѣхъ дупкѣ-тъ 500 крака дълбока, тѣ починахъ да провѣрѣватъ съ другъ свредель, около 9 пѣрсти широкъ; отъ 1100 крака дълбочинѣ, тѣ провѣрѣвахъ съ другъ свредель 7 1/2 пѣрсти широкъ, а отъ 1300 крака на долу провѣрѣвахъ съ свредель, който бѣше около 6 пѣрсти широкъ. Тѣ продължавахъ жѣни работѣ за нѣколко години подъ надзирателство-то на правителство-то. Когато бѣхъ провѣрѣли дупкѣ-тъ 254 крака дълбока, машины-тъ ся чупихъ, и около 270 крака отъ прѣтове-тъ паднахъ на дно-то. Работници-тъ работихъ 15 мѣсяцы за да грошѣтъ тѣзи прѣтове и да ги вадѣтъ изъ дупкѣ-тъ. Когато стигнѣхъ 150 крака дълбочинѣ безъ да намѣрятъ водѣ, правителство-то искаше да нагусне работѣ-тъ, но чрѣзъ усѣрдїе-то на М. Араго, дѣло-то ся слѣдва до 1841. Тогава, когато бѣхъ провѣрѣли до 1792 крака дълбочинѣ, свредель-тъ иззиднѣхъ вѣзѣ на долу, слѣдъ като проѣи скалистїи сводѣ подъ който бѣше вода-та. Подиръ нѣколко часове излѣзе на повърхность-тъ голѣмо количество вода, която течеше много силно и исхвърляше доста тинѣ и пясѣкъ. Дълбочина-та на този кладенецъ е около 1800 крака, и всяко деноншїе отъ него тече 1,200,000 омы чѣста вода. Тѣзи вода е толкозъ

топла, щото ти ся употребява и да топли болницѣ-тъ у Гринелъ.

Единъ по-дълбокъ кладенецъ ся пробилъ при Киззенгенъ въ Баваріѣ. Той е 1878 крака дълбокъ. Дунка-та е около 4 пръсти широка, и вода-та, когато най-напрѣдъ излизе, искочи до 58 крака высочинѣ. Отъ него тече по 100 кубически крака вода всякъ минута. За пробиваніе-то му сѣ ся издвигли 6,600 английски лири. Другъ още по-дълбокъ такъвъ кладенецъ ся направилъ при Мюнденъ въ Хановеръ, но вода-та на този кладенецъ ся искачва само 15 крака надъ земѣ-тъ.

Единъ отъ най-дълбоки-тъ кладенци въ свѣта ся пробилъ въ Сантъ-Луисъ, въ Съед. Държавы. Него провъртъхъ Г-да Белчеръ за захарилъ-тъ си фабрикѣ, безъ да пріематъ никакъвъ помощъ отъ правителство-то. Тѣ продължаваха да работятъ на този кладенецъ отъ 1849 до 1854, и издвигли много хыляды доллара, но най-послѣ сполучихъ. Тѣ пробихъ земѣ-тъ до 2199 крака дълбочинѣ, прѣди да намѣрятъ водѣ. Но сега всякъ минутѣ отъ него тече по 190 оки вода.

ВѢСТНИЦИ ВЪ ЯПОНИѢ.

Прѣзъ прѣминѣли-тъ три-четыри години въ Японіѣ сѣ почнали да ся издаватъ повече отъ 50 разны вѣстници на Японскій языкъ. Нѣкои отъ тѣзи вѣстници ся издаватъ всякой день, нѣкои два пѣти, а други веднѣжъ въ седмицѣ-тъ. Нѣкои отъ тѣхъ ся управляватъ съ голѣмѣ дѣятелность и чудно искусство. Тѣзи языческа държава въ туй отношеніе много очудва образованій-тъ свѣтъ. Редактори-тъ и писатели-тъ най-дързостно и свободно говорятъ върхъ всякой прѣдмѣтъ и върхъ всякой народенъ въпросъ, и даже върхъ религіѣ. Почти въ всякой брой на по-много-то вѣстници има членове за религіѣ. Едни отъ писатели-тъ сѣ безвѣрници, други Будисти, други Шинтисти, а други Христіани. Почти всички-тъ обаче вѣстници потвърдяватъ че религія-та не е работа за правителство-то, и че то нѣма право да ся мѣси своѣмъ въ неѣ. Тѣ ясно показватъ че народѣ-тъ трѣба да слуша, да испытва, да разсѣжда и да вѣрва за себе си. Свобода-та, който Японско-то правителство дава на печатъ-тъ, е наистинѣ чудна. Въ това нѣщо то е напѣднѣло повече даже отъ много Европейскы държавы.

Христіанство-то добръ напѣдва въ Японіѣ. Повечето отъ Хр. проповѣдници въ Японіѣ сѣ были тамъ само двѣтри години, и при това тѣ сѣ могли да съставятъ нѣколко христіанскы църквы, и иматъ намѣреніе да издаватъ наскоро и единъ вѣстникъ. Въ Нокахамѣ, въ Гедо, въ Кобе, въ Озакѣ, въ Нангазакѣ и другадѣ има вече църквы. Капища-та въ много мѣста сѣ почнали да испадатъ. Има много знакове, които показватъ че въ Японіѣ ще станѣтъ наскоро голѣмы религіозны промѣненія.

ДОМАШНО БОГОСЛУЖЕНІЕ.

Перво-то установленіе, което Богъ нареди между чловѣцы-тъ, бѣше домѣ-тъ — фамилія-та. Перво-то правителство въ свѣтъ-тъ бѣше домашно правителство. Първа-та църква бѣше домашна църква. Първы-тъ жертви, които ставахъ споредъ Вѣтхый Завѣтъ, ся

приносяхъ за домѣ-тъ и то отъ домовладыкѣ-тъ: тѣи сѣщо и обрѣзаніе-то първо бѣше домашенъ обрядъ.

Ный намирамы въ Н. Завѣтъ че Господи-та Вечера за първъ пѣтъ ся установи въ единъ малкъ и особилъ къщѣ, а не въ голѣмо събраніе. Въ прѣме-то на излизаніе-то на Еврей-тъ изъ Египетъ, тѣмъ ся заповѣда да ядѣтъ пасхѣ-тъ въ домове-тъ си, всѣко домоладіе отдѣлно, или да ся съберѣтъ два дома заедно, ако бы нѣкои домоладія сѣ были много малкы. Исусъ и дванадесетъ-тъ апостоли първо ядохъ пасхѣ-тъ пасамѣ и тогава установихъ тайнство-то. И слѣдъ възнесеніе-то Господне, апостоли-тъ за първъ пѣтъ не отслужихъ това тайнство на голѣмо събраніе, но въ частны домове като ходяхъ «отъ къщѣ въ къщѣ». (Дѣяніе 2; 46.) Тѣи сѣщо и за крыщеніе-то ся казва, че часто ся извършване въ частны домове. Ап. Павелъ поздравява «домашнѣ-тъ църквѣ» на Акилѣ и Прискилѣ. (Рим. 16; 3, 5. 1 Кор. 16; 19.)

По едно врѣме домашна-та църква изгуби свое-то значеніе, и всички-тъ религіозны службы ся извършвахъ само отъ църковници — священники. Но единъ отъ първи-тъ плодове на прѣобразователи-тъ быде да въздвигнѣтъ домашнѣ-тъ църквѣ и да ѣхъ направятъ да има първо-то си значеніе.

Домашно-то богослуженіе не е само единъ почтенъ и приличенъ обычай, то е и Божія нардба; и баща-та на домѣ-тъ, който управлява това домашно богослуженіе, извършва единъ святъ службѣ. Баща-та е христіанскій великій священникъ на домородіе-то си, и отъ него ся изисква да посредствува за дома си и да принося жертвоприношенія-та на домородіе-то си, сир. исповѣданія, благодаренія, обрѣчанія и посвященія. Баща-та никакъ не бива да оставя това богослуженіе въ небреженіе; но пакъ трѣба да ся помни че никой чловѣкъ не може да принесе на Бога пріятно богослуженіе, ако той самъ не е прѣдалъ себе си на Исуса Христа. Нека никой баща, колкото слабъ и да е той, да не оставя въ небреженіе тѣзи домашнѣ службы.

КРАТКОСТЪ-ТА НА ЖИВОТЪ-ТЪ.

Нѣкои мѣдри чловѣци, като сѣ говорили за тукашній-тъ животъ, употребявали сѣ разны сравненія, които изразяватъ краткостъ-тъ му. Ето нѣколко отъ тѣзи сравненія.

Животъ-тъ е дългъ колкото педѣ.

Той прѣминува като лѣкы корабы и като орелъ който лѣти врѣзъ ловѣ-тъ, или като стрѣла, който върви толкозъ бърже, щото не може да ся види.

Той е като единъ слънчевъ зарѣ, който минутно ся явява на облацы-тъ.

Той е като сѣнкѣ.

Той е краткъ сѣнь.

Той е като потокъ, който тече изъ стрѣмнинѣ-тъ на единъ планинѣ.

Той е като единъ измамѣ.

Той е като послѣдній частъ на нощъ-тъ.

Като животъ-тъ е такъвъ щото мѣдри-тъ хора употребяватъ такива изясненія за да покажатъ краткостъ-тъ му, колко потрѣбно е да ся приготвямы за неговый свѣршѣтъ. Нека живѣемъ споредъ воли-тъ Божіѣ, щото когато ся свѣрши този животъ, да можемъ да наслѣдимъ вѣченъ животъ.

МИРЪ САМО ЧРѢЗЪ ХРИСТА.

Мнозина знаѣтъ твърдѣ добръ че не изпълняватъ длѣжности-тъ си къмъ Бога и чловѣцы-тъ, и по причинѣ на много-то си беззаконія ся смущаватъ. Тѣхно-то съобщеніе съ Бога не е пріятно и насладително, тѣхны-тъ размышленія за себе-то не сѣ удовольствителны и тѣ ся съмнѣватъ да ли ще отидѣтъ тамъ когато умрѣтъ. Въ кратко, сърдце-то имъ нѣма миръ.

Но това никакъ не е чудно, защото тѣ гледатъ на себе си и на своѣ-тъ си дѣла и на свое-то си достоинство, а въ тѣхъ миръ не може да ся намери. Нека такъва да не ся надѣватъ вече на себе си, но да ся обрѣнатъ къмъ Христа; нека да ся хвърлятъ сърдечно въ обятіи-та на Спасителя си, и като ся прѣдадѣтъ на него да ся уверѣтъ че тѣ сѣ сынове Божіи и наслѣдници на вѣчно блаженство; тогава сърдце-та имъ ще ся изпълнятъ съ миръ и радость. Нека никога да не забравямы че наши-тъ достоинства никога не могатъ да докарѣтъ истиненъ миръ на душѣ-тъ ни, и че нѣлно уповање на любовь-тъ и правдѣ-тъ Христовѣ ще възрадува и най-голѣмый грѣшникъ.

СЪКРАЩЕНІЕ НА ЦАРСКИЙ ФЕРМАНЪ.

Всички-тъ мѣстны вѣстници обнародвахъ прѣди 2—3 седмицы съдържаніе-то на царскій-тъ ферманъ, който общава голѣмы прѣобразованія въ сѣдебно и управително (административно) отношеніе. Но понеже този ферманъ е отъ голѣмѣ важность за Христіанскы-тъ народности, ный мыслѣмъ нече е късно, ако дадемъ едно съкращеніе на точки-тъ, които ся съдържатъ въ него и въ нашъ-тъ листъ.

Правителство-то е изявило вече че ще издаде и нарочны наставленія (талимати) за тураніе-то имъ въ дѣйствиѣ. Както ферманъ-тъ тѣи сѣщо и тѣзи талимати ще бѣде добръ да ся изучатъ и отъ мірины и отъ духовны, които прѣдставляватъ народѣ-тъ прѣдъ мѣстны-тъ власти и да настояватъ за изпълненіе-то имъ, защото отговорность-та не стои сами върху царскы-тъ чиновници, но и върху тѣхъ, ако тѣ не полагаютъ усилія въ това отношеніе.

Ето съкращеніе-то на точки-тъ които ся съдържатъ въ ферманъ-тъ:

1. Учрежденіе-то на Верховный-тъ Съвѣтъ на Правосѣдіе-то, на Апелативный-тъ (истинафъ) и на Кассационный-тъ Съвѣтъ (който има власть да унищожава онова което ся е рѣшило за единъ давѣмъ въ едно подолно сѣдилище).

2. Независимость-та на Сѣдилища-та отъ управителна-та (административна-та) власть.

3. Непромѣнимость-та на сѣдници-тъ, на които ще ся дава единъ берѣтъ, който ще ся зема отъ тѣхъ само въ случай на нѣкое прѣстѣпничество отъ тѣхнѣ страѣ.

4. Отдѣленіе-то на търговскы-тъ сѣдилища отъ Министерство-то на търговіѣ-тъ и тѣхно-то подчиненіе на Верховный-тъ Съвѣтъ.

5. Избираніе-то отъ народонаселеніе-то на всички-тъ областны сѣдилища, на членове-тъ на сѣдилища-та и на членове-тъ на управителны-тъ (административны-тъ) Съвѣты.

6. Прѣдсѣдательство-то на Паиы-тъ въ Апелативны-тъ Съвѣты (истинафъ) въ областны-тъ административны сѣдалища.

7. Избираніе-то на прѣдсѣдатели-тъ на сѣдилища-та въ санджацы-тъ и въ кази-тъ измежду най-способны-тъ жители.

8. Тѣленіе-то на сѣдъ между Мохамеданѣ и Христіаны или други не-Мусульманы ще ся отнеса исключительно на гражданскы-тъ сѣдалища (Низаміе).

9. Свѣдѣтельность-та на даноцы-тъ; намазеніе-то на нѣкои отъ тѣхъ, които ся мыслятъ за тѣжкы отъ народонаселеніе-то; установленіе-то на единъ способъ за съединеніе-то на даноцы-тъ.

10. Събираніе-то на даноцы-тъ ще ся отнеме отъ полиціѣ-тъ и ще ся повѣри на

народонаселеніе-то. Преобразование въ пріятжаніе-то на недвижны имуществѣ. Ходжети-тъ за послѣднѣ-тъ ще ся даватъ отъ Нисалище-то на Архивы-тъ (Дефтерханкы) намѣсто отъ Нисалище-то на Евкафъ-тъ.

11. Избираніе-то на полицейскы-тъ заботѣта измежду най-добры-тъ мѣстны жители.

12. Подтвержденіе-то за унищоженіе-то на агаріи-тъ; прѣобразование-то на работный-тъ данокъ.

13. Подтвержденіе-то на права-та и на привелетіи-тъ на не-Мусульманскы-тъ Общины. Унищоженіе-то на всички-тъ прѣпятствія за основаніе-то на Църквы, Училища и др. т.

14. Пріеманіе-то на Христіаны-тъ въ правителственны-тъ службы безъ различіе.

15. Данокъ-тъ за освобожденіе-то отъ военнѣ-тъ службы ще ся зема само отъ онѣзи, които сѣ на възраст отъ 20 до 40 години, и то въ сиревѣднѣхъ свѣдѣтельность отъ всяко лице.

16. Намазеніе-то на сѣщій-тъ данокъ за освобожденіе-то отъ дѣйствиелнѣ-тъ службы на Мусульманы-тъ отъ 100 до 50 т. л.

17. Всички-тъ не-Мусульманскы подданици, които ся употребяватъ да работятъ по чифлицы-тъ въ области-тъ, могатъ да ставатъ земевладѣлци.

18. Всички-тъ распорѣжданія на завѣщанія-та направены отъ Христіаны-тъ ще ся уважаватъ; никакво намѣваніе не ще има въ тѣхъ освѣтъ въ случай на оспокланіе противъ тѣхны-тъ опекуны (васи).

19. Законны-тъ желанія на народонаселеніе-то могатъ вынѣгъ да ся прѣдставятъ прѣдъ Портѣ-тъ безпрѣпятственно, и наредбы въ това отношеніе ще ся установятъ.

20. Опредѣленіе-то на длѣжности-тъ на Вали-тъ, на Мютесарифы-дѣ, на Каймакѣмы-тъ и на всички-тъ чиновници въобще.

ОБЩИ НАСТАВЛЕНІЯ ЗА ИЗБИРАНІЕ-ТО НА ЧЛЕНОВЕ-ТЪ ВЪ ОБЛАСТНЫ-ТЪ МЕДЖЛИСЫ И СѢДИЛИЩА.

Слѣдующій-тъ прѣводъ на «Общы-тъ Наставленія», които сѣ ся испратили до областны-тъ власти за избираніе-то на членове-тъ на меджлисы-тъ, е былъ съобщенъ на А. Хералдъ отъ Нисалище-то на Печать-тъ:

Съгласно съ распорѣжданія-та на послѣдний-тъ Императорскій ферманъ, подаданны-тъ на Н. В. Султана, отъ всякой разрядъ, иматъ право да избирѣтъ сами, и вѣтъ отъ всяко намѣваніе на мѣстны-тъ власти, членове-тъ на сѣдилища-та и на меджлисы-тъ въ области-тъ. Избирателно-то право, което имъ ся дава тѣи относительно до членове-тъ на Апелативны-тъ вилайетскы Съвѣты, на Меджлисы Темизъ въ Санджацы-тъ, на гражданскы-тъ сѣдалища въ Казан-тъ и на управителны-тъ (административны-тъ) съвѣты, ще ся извършва по слѣдующы-тъ условія:

Членъ 1. — Всички-тъ жители въ области-тъ, отъ какъвто разрядъ и да бѣдѣтъ, които сѣ достигли на 20-годишнѣ възраст и плащѣтъ данокъ, ще иматъ право да гласоподаватъ за избиратели. Народонаселеніе-то трѣба да избира лица за избиратели, на които има довѣріе, и които отъ своѣхъ страѣхъ ще избирѣтъ членове-тъ на съвѣты-тъ.

Членъ 2. — Избиратели-тъ трѣба да иматъ слѣдующы-тъ качества: 1-о да сѣ на 25-годишнѣ възраст; 2-о да не сѣ были наказвани за прѣстѣпленія; 3-о да не сѣ направили нѣкакъвъ вредъ нѣкому; 4-о да нѣматъ личны свѣръзки съ поддасицы-тъ (кандидаты-тъ).

Членъ 3. — Онѣзи, които ся съобразяватъ съ условія-та въ прѣдидущий-тъ членъ, знаѣтъ да четѣтъ и да пишѣтъ и да иматъ 30-годишнѣ възраст, ще ся избирѣтъ за поддасицы.

Членъ 4. — Сѣла-та и махалы-тъ, които зависѣтъ отъ единъ казѣ и сѣстоѣтъ най-малко отъ по 200 къщѣ, ще образуватъ едно избирателно окръжіе прѣзъ врѣме-то на избираніи-та. Тѣзи окръжія и различны-тъ махалы въ сѣдалища-та на казы-тъ, ще назначаватъ двама избиратели, които ще ся събиратъ въ казаны-тъ сѣдалища и тамъ ще избирѣтъ едно число членове равно на двойно-то отъ онова опредѣлено за гражданско-то сѣдалище и за управителный-тъ съвѣтъ на казѣ-тъ. Половина-та отъ тѣи

избранни-тъ лица ще си назначаватъ отъ Правителство-то, за да бждатъ членове въ управителни-тъ и сѣдебни-тъ сѣвѣты.

Членъ 5. — Шомъ избирания-та въ казы-тъ си свѣршатъ, избрани-тъ членове за управителни-тъ и сѣдебни-тъ сѣвѣты на Казъ-тъ, като прѣдставители на народонаселение-то, трѣба да отидатъ въ сѣдалище-то на Санджакъ-тъ на който принадлежатъ, за да съставятъ тамъ Меджлиси Темизъ и управителни-тъ сѣвѣтъ. Въ случай че всички-тъ не бы желали да отидатъ въ речението-то сѣдалище, ще имъ бжде позволено да испрацатъ лица на които иматъ довѣрие и избрани изъ помежду имъ. Потрѣбно е обаче щото число-то на избиратели-тъ, които отиватъ въ санджацы-тъ, да не бжде ограничено въ едно или двѣ лица. Всички-тъ избиратели отъ всякъ казъ, тѣи сѣбрани, ще пристѣпятъ, пѣтъ отъ всяко влїице или вмѣшательство на мѣстни-тъ власти, въ избирание-то на едно число членове двойно на онова опрѣдѣлено за Меджлиси Темизъ и за управителни-тъ сѣвѣты. Половина-та отъ тѣи избрани-тъ лица ще си назначаватъ отъ главни-тъ управители за съставяване-то на речени-тъ меджлисы въ сѣдалище-то.

Членъ 6. — Като прѣдставители на народонаселение-то, членове-тъ, избрани за сѣвѣты-тъ въ санджацы-тъ, ще отиватъ въ сѣдалища-та на вилайеты-тъ, и, вѣтъ отъ всяко влїице или вмѣшательство отъ стражъ-тъ на главни-тъ управители или на нѣкои други областни чиновники, ще пристѣпятъ въ избирание-то на едно число двойно отъ опрѣдѣлено-то за членове на Апелативни-тъ и на Управителни-тъ сѣвѣты. Съгласно съ опрѣдѣленный-тъ въ прѣдидущи-тъ членъ начинъ, половина-та отъ лица-та тѣи избрани ще си назначаватъ отъ главни-тъ управители за членове на тѣзи меджлиси, съ подтверждение-то на В. Портъ.

Членъ 7. — Не е нужно щото лица-та избрани за сѣдалища-та на санджацы-тъ и вилайеты-тъ да бждатъ отъ първенцы-тъ или отъ жители-тъ на тѣзи градове. Членове за сѣвѣты-тъ на единъ санджакъ могатъ да си избиратъ изъ по между жители-тъ на единъ казъ, сяко и членове-тъ за сѣвѣты-тъ на единъ вилайетъ — изъ помежду жители-тъ на единъ санджакъ. Избиратели-тъ отъ села-та ще могатъ тоже да си избиратъ за членове въ казы-тъ, стига само да иматъ потрѣбни-тъ качества.

Членъ 8. — Равенство-то на число-то на членове-тъ въ сѣвѣты-тъ и въ сѣдалища-та ще си поддържа; само единъ членъ ще си приложи на други-тъ три въ сѣдебни-тъ сѣвѣты на казы-тъ. Тѣзи членове ще бждатъ половина-та Мусульманы и половина-та не-Мусульманы, и тѣ ще си избиратъ отъ всякъ общинъ сразмѣрно съ народонаселение-то и. На мѣста дѣто има повече отъ три общины, всяка отъ тѣхъ ще дава наредъ свой-тъ дѣлъ членове за единъ годинъ.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

ТУРЦИЯ.

Рауфъ Паша, Босненский-тъ главенъ управитель, назначенъ за тазквъ въ послѣдню врѣме въ новый-тъ Херцеговинский вилайетъ, ся е назначилъ сега за Критский главниъ управитель, дѣто той е занимавалъ сякъ-тъ службъ испрѣди за нѣколко врѣме.

Али Паша, членъ на Исполнителни-тъ Сѣвѣтъ на Прѣобразований-та, неотдавнашнѣи-тъ Отоманский посланикъ въ Парижъ, ся е наименовалъ главенъ управитель въ Херцеговинъ, и ся е въздвигналъ на везирский чинъ. Той трѣгва за тамъ идущъ-тъ Сабботъ.

Ибрахимъ Бей, мютезарафинъ-тъ въ Босний-Сараево, ся е назначилъ за главенъ управитель на Босненский-тъ вилайетъ и съврѣменно ся е въздвигналъ на везирский чинъ.

Негово Прѣвсходительство Серверъ Паша, царский-тъ извѣрденъ комисаринъ въ възбунтованы-тъ области, ся е повѣкалъ назадъ въ Цариградъ по царскъ заповѣдь, и при пристиганіе-то си ще занеме службу-тъ си като Прѣдсѣдатель на Державни-тъ Сѣвѣтъ.

Спорѣдъ едно писмо отъ 28 Дек. отправено отъ Великий Везиръ до Отоманскъ-тъ

Банкъ, Правителство-то упълномощава Банкъ-тъ да прїема всички-тъ непосредственны дѣдія, освѣтъ онова което е нужно за разпоски-тъ на Гюмрукъ-тъ, за исплащаніе-то на лихвы-тъ на общи-тъ дългове. Банка-та ся призовава тоже да назначи единъ свой человекъ за да прїема доходы-тъ на Гюмрукъ-тъ.

Наукавамы ся че Негово Прѣвсходительство Риза Паша ся е наименовалъ пакъ Министъръ на Войнъ-тъ, и ще ся наследѣи като Министъръ на Мореплавание-то отъ Ахметъ Кайсерли Паша, който е занимавалъ тѣзи службъ напрѣди.

ХЕРЦЕГОВИНА.

Главна-та цѣль на общо-то дѣйствіе на три-тъ Силы, казва *Фрейдсблатъ*, е да турятъ край на междоусобицъ-тъ войнъ въ Босний и въ Херцеговинъ и да направятъ относитъ и Порто-та да участвува, като законенъ членъ на Европийско-то споразумѣніе, въ добрини-тъ на общи-тъ миръ.

Речени-тъ листъ исчислява относитъ голѣми-тъ мажнотин, които трѣба необходимо да си срѣщнатъ въ изпълненіе-то на това дѣло и прибавя че, въ положеніе-то въ което ся намира Источни-тъ въпросъ, подобръ ще бжде да ся упазитъ още тѣи какъ-то с сега. Нѣи Австрийци-тъ особенно, продължава този листъ, имамы голѣмъ интересъ, като най-ближнѣи-тъ съседы на Турциѣ, въ упазване-то на тѣзи политикъ. Нашъ-тъ интересъ не е за завоеванія, и за расподѣленіе на Турциѣ, но прѣди всичко за угасване-то на огнь-тъ въ ближнѣи-тъ кѣжъ, за да бы и нашъ-тъ покрывъ, подъ който толкова вспалителны вещества ся натрупаны, ся упазилъ отъ опустошительнѣи-тъ элементъ. Такава е дѣйствително цѣль-та, който наше-то министерство на вѣкашны-тъ дѣла може да слѣдва въ настояще-то положеніе. Австрия ся старае да не влѣзе въ нѣкои заплитанія въ Источнѣи-тъ работы, и да удържи споразумѣнія-та си за тѣхъ съ Русіей и Германіей, защото неприкосновенно-то упазване на съюзы-тъ на три-тъ Императоры е необходимо нужно за иностранъ-тъ ии политикъ.

СРБІЯ И ЧЕРНАГОРА.

Виенский-тъ *Тагблатъ* казва че Сърбско-то Правителство е поржало отъ Пражкы-тъ фабрики 40 миліоны металны фишцы за минанета. Фабрики-тъ не сж прїели тѣзи поржкы, едно, че тя е твърдъ голѣма, и друго, че идуща-та година твърдъ е възможно, щото износаніе-то на военны припасы да ся запрѣти. Сърбско-та Скупщина е прїела единогласно Правителственно-то прѣдложеніе да раздаде 10,000 жытци отъ общо-то скровище на бѣжанцы-тъ отъ Босний и Херцеговинъ живущи въ Сърбіи.

Писма отъ Бѣлградъ излагатъ че Г-нъ Христичъ, попрѣди Сърбский прѣдставитель въ Цариградъ, и отъ тогава насамъ членъ на двѣ-тъ Сърбскы Министерства, ся е завѣршилъ ласкоро отъ Черногоръ, дѣто е ходилъ съ единъ особенъ мисіей. Цѣль-та на тѣзи му мисіей е была да докара едно по-добро споразумѣніе между Сърбіей и Черногоръ, защото отношенія-та между тѣзи двѣ княжества сж были охладени прѣзъ врѣме-то на малолѣтство-то на Князь Милана. Казва ся че Г-нъ Христичъ е сподучилъ въ мисіей-тъ си.

АВСТРІЯ И ПОРТА-ТА.

Нѣкои отъ главны-тъ Европейскы вѣстници казватъ че една отъ черты-тъ на Австрийский-тъ проектъ за реформы-тъ (прѣобразованія-та) въ Турциѣ ще е да тури изпълненіе-то на прѣдначертанны-тъ улучшения въ възбунтованы-тъ области подъ постоянный-тъ надзоръ на прѣдставители-тъ на шесть-тъ поручителны Силы прѣдъ Порто-тъ. *А. Хералдъ*, обаче, утвържда че никакво условіе не сществува въ планъ-тъ на Контъ-Андраши за тураніе-то въ дѣйствіе на реформы-тъ подъ надзоръ-тъ на иностранны-тъ прѣдставители. Истина е че проектъ-тъ на Австрийский-тъ прѣвъ министъръ не ся е съобщилъ още официално въ Цариградъ, но Порто-та ся е извѣстила за главны-тъ му точки, които сж извѣстны и на дипломатическо-то тѣло.

ФРАНЦІЯ.

Различны-тъ партіи въ Франціи ся приготвляватъ съ голѣмъ дѣятелность за избирание-то на членове-тъ на Народно-то Сѣбрание; още и на останѣлѣ-тъ часть на сенаторы-тъ. Въ избирание-то на първы-тъ 75 сенаторы отъ Народно-то Сѣбрание изъ помежду членове-тъ му, Републиканци-тъ сж были сподучливы, и отъ тѣхъ ся е избрало по-голѣмо-то число. Правителство-то е было доста смутено отъ тѣзи сполукъ. Маршалъ Мак-Махонъ и главни-тъ му министъръ Г. Бюфе сж обявили че тѣ ще противостоятъ на Радикали-тъ партіи и ще управляватъ държавъ-тъ по единъ умѣренъ (консервативенъ) начинъ. Маршалъ Мак-Махонъ ся е отправилъ до Народно-то Сѣбрание и до народъ-тъ да иска прїеманіе-то имъ на неговы-тъ взгляды и да съдѣйствуютъ съ Правителство-то. Той ся вѣди да ся е отдалъ съврѣшено отъ Републиканцы-тъ, и да счита и най-умѣренны-тъ и най-крайны-тъ за радикалы. Очевидно е че Правителство-то ще употребѣи всички-тъ си силы за да ся не избержтъ ренубликанскы-тъ подгласници; но вопрѣки всичко-то това противленіе, вѣрва ся че Републиканцы-тъ, по причинъ на твърдо-то имъ съединеніе по между си, на изрядно-то имъ устроеніе, и на по-голѣмо-то съгласіе на тѣхнѣи-тъ политикъ отколкото на политикъ-тъ на противники-тъ имъ съ народни-тъ духъ, ще избержтъ по-голѣмо-то число отъ свои-тъ подгласници.

Лондонский-тъ *Таймсъ*, въ единъ отъ неотдавнашны-тъ си уводны членове върху политикъ-тъ на Франціи въ Турциѣ, забѣлѣжа, че въ продолженіе на 15 години слѣдъ Крымскъ тѣ войнъ влїице-то на Френский-тъ Посланикъ е было по-голѣмо отъ колкото влїице-то на нѣкой другъ посланикъ въ Цариградъ, но отъ Френско-Германскъ-тъ войнъ (1870) насамъ едно съврѣшено промѣненіе е станало въ отношенія-та между Франціи и Отоманскъ-тъ имперіи. При всичко това Франція е земала главно участіе въ всяко приключеніе свѣрзано съ Турскъ-тъ Имперіи прѣзъ настоющъ-тъ вѣкъ. Врѣме е прочее, казва *Таймсъ*, щото Франція да не мѣли вече, но да изрази мнѣніе-то си върху важны-тъ въпросы, които занимаватъ сега вниманіе-то на Европийскы-тъ Силы.

АНГЛІЯ.

Общо-то мнѣніе въ Англіи е раздѣлено за Источни-тъ въпросъ и за дѣйствіе-то на три-тъ Сѣверны Силы. Тѣзи различни взгляды ся прѣдставляватъ отъ една страна отъ Лондонский-тъ *Таймсъ*, а отъ друга отъ Морнингъ Постъ. Первый-тъ отъ тѣзи вѣстници, който вобще ся прѣдполага да прѣдставлява прѣобладающе-то народно мнѣніе, казва че Западны-тъ Силы не трѣба да отхвърлятъ програмъ-тъ върху който Три-тъ Силы сж ся съгласили, ако и послѣднѣи-тъ да не сж призовали първы-тъ да зематъ участіе въ тѣхны-тъ размисленія. Той утвържда още, че ако и точки-тъ, които тѣ могатъ да прѣдставятъ за вмѣшательство-то въ работы-тъ на Турско-то Правителство, да не ся съгласуватъ съ договоръ-тъ на 1856, то пакъ не трѣба да ся отхвърлятъ за това отъ Западны-тъ Силы. Безъ съмнѣніе Лондонский-тъ *Таймсъ* прѣдставлява мнѣніе-то на мнозина въ Англіи върху тѣзи точки. Отъ другъ странъ *Морнингъ Постъ* отказва че Лондонский-тъ *Таймсъ* прѣдставлява мнѣніе-то было на народъ-тъ. Споредъ този вѣстникъ Англіейско-то Правителство трѣба да продължава да слѣдва сякъ-тъ политикъ относительно за Источни въпросъ и въ бѣдѣще, която е слѣдало въ минѣло-то. Той утвържда че Три-тъ Силы могатъ да нарушатъ договоръ-тъ на 1856, но че тѣ самы-тъ не могатъ да го унищожатъ. Той прѣпорѣчва на Англіи да настоява твърдо върху изпълненіе-то на условія-та на договоръ-тъ.

ГЕРМАНІЯ.

Германский-тъ Парламентъ, отъ само-то начало на засѣданія-та си, ся е противилъ на политикъ-тъ на Правителство-то въ нѣкои отношенія. Той е отхвърлил нѣкои отъ прѣдложенія-та, които Князь Бисмаркъ е прѣдложилъ самъ съ голѣмо усердіе. Парламентъ-тъ е былъ почти единогласенъ въ рѣ-

шителность-тъ си да противостои на всички-тъ мѣрны прѣдложены отъ Правителство-то, които той мысли да нарушаватъ права-та на печатъ-тъ, или на свободното говореніе, или на общи-тъ сѣбрания. Свободолюбива-та партія тоже е прѣдложила едно прѣдложеніе, за да обезпече съврѣшеннѣи-тъ свободъ на членове-тъ на Парламентъ-тъ. Споредъ него никой членъ не може да ся тури въ затворъ за никакъ общѣ безъ съгласіе-то на самы-тъ Парламентъ. Ако това прѣдложеніе да бѣше ся турило въ дѣйствіе и да бѣше станало еднѣи законъ, то бы доставило по-голѣмы правдини на Германский-тъ Парламентъ отъ колкото има даже Англійский-тъ.

Парламентъ-тъ го е отхвърлил, но само прѣзъ едно твърдъ малко вышегласіе.

Парламентъ-тъ е отказалъ да даде всички-тъ суммъ пары които Правителство-то е искало за войскъ-тъ, и е намалилъ доста суммъ-тъ прѣдложенъ отъ него за разпоски-тъ за идущъ-тъ годинъ. Ако и върху политический-тъ небосклонъ да ся съгѣждатъ черни облаци, Германский-тъ Парламентъ не бы прїелъ прѣдложеніе-то на Министерствъ-то на Войнъ-тъ да разнесе голѣмъ суммъ пары за воинственны приготовления. Очевидно е че голѣма рѣшителность ся показва въ Германіи за да противостои на Правителство-то когато послѣднѣи-то ся труди да намали права-та на народъ-тъ.

МЕЖДОУСОБНА-ТА ВОЙНА ВЪ ИСПАНІИ.

Споредъ най-послѣднѣи-тъ новины отъ Испаніи, Алфонсисти-тъ ся приготвляватъ да дадѣтъ единъ рѣшителенъ ударъ на Карлисты-тъ. Мнозина вѣрватъ че миръ-тъ ще ся установи наскоро и че нѣкои знакове ся показватъ вече въ това отношеніе. За жалость обаче отъ една странъ младѣи-тъ царъ нѣма достаточнѣи влїице върху силенъ-тъ, упориты-тъ и властолюбивы-тъ военны мажѣи отъ които е окруженъ, и отъ другъ, тѣзи послѣднѣи-тъ ся трудятъ да опростятъ единъ другъ въ боеве-тъ противъ войскы-тъ на Донъ Карло. Между тѣмъ, народъ-тъ е прѣтворилъ съ даноцы, срѣдства-та за плащаніе-то на общи-тъ дългове ся намалѣли, и прѣстолю-тъ стои върху твърдъ слабъ основъ. Истина е че възстаніе-то ще ся смири скоро или късно, защото Алфонсисти-тъ, вопрѣки всички-тъ имъ недостатѣцы, прѣдставляватъ единъ народъ, тогава когато Карли сти-тъ, вопрѣки всички-тъ имъ упоритость, прѣдставляватъ просто една область; но колкото повече то ся продължава толкова по-ужасны финансовы затрудненія то ще прибави на Испаніи слѣдъ установленіе-то на миръ-тъ.

ПО С ЛѢДНИ ТЕЛЕГРАФИЧЕСКЫ ДЕПЕШЫ

Парижъ, Дек. 30. — Между Министри-тъ има още неспоразумѣніе относительно за избирания-та на прѣдставители-тъ.

Лондонъ, Дек. 30. — Царица-та лично ще отвори Парламентъ-тъ на 24 Януаріа.

Великий-тъ Везиръ е прїялъ слѣдующи-тъ телеграмъ отъ Ахметъ Мухтаръ Паша, новый-тъ начальникъ на войскы-тъ въ сѣдалище-то на възстаніе-то. Телеграмъ-тъ прѣтенъ отъ Требинне съ датъ отъ 24 Дек. казва:

Императорскы-тъ войскы, които ще да прѣмнѣятъ зимъ-тъ въ Требинне, пристигнѣи хъ тука вчера безъ да сж срѣщали нѣкое неприяно приключеніе. Общо-то спокойствіе е повѣржато въ всички-тъ страны, освѣтъ въ окрѣжия-та, които ся намиратъ между Требинне, Билске, Гачко и Сотцкъ, на една-тъ странъ, и Черногорскъ-тъ границъ на другъ-тъ, — това мѣсто отъ Херцеговинскъ-тъ земѣ е сега послѣднѣи-то прибѣжище на останѣли-тъ възстанници. Зима-та е почнала да става твърдъ люта. Снѣгъ-тъ пада изобилию. Днесъ послѣднѣи-тъ отъ зимны-тъ распорѣжанія ставатъ. Азъ ще трѣгнѣи за Мостаръ на 27 Дек. слѣдъ като наредѣи спокойствіе-то на войскы-тъ въ Требинне.

Издава ся отъ Американско-то Евангелско Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.

Въ печатницѣ-тъ на Д. АРАМІАНА
Агопѣанъ-ханъ № 12.